

Údaje týkajúce sa vplyvu pohlavia poistenej osoby k rizikám, kde pohlavie je používané ako určujúci poistno-matematický faktor pri stanovení výšky poistného

Výstupy sú spracované na základe dát, ktoré boli predložené Národnej banke Slovenska poisťovňami, ktoré majú expozíciu voči danému riziku.

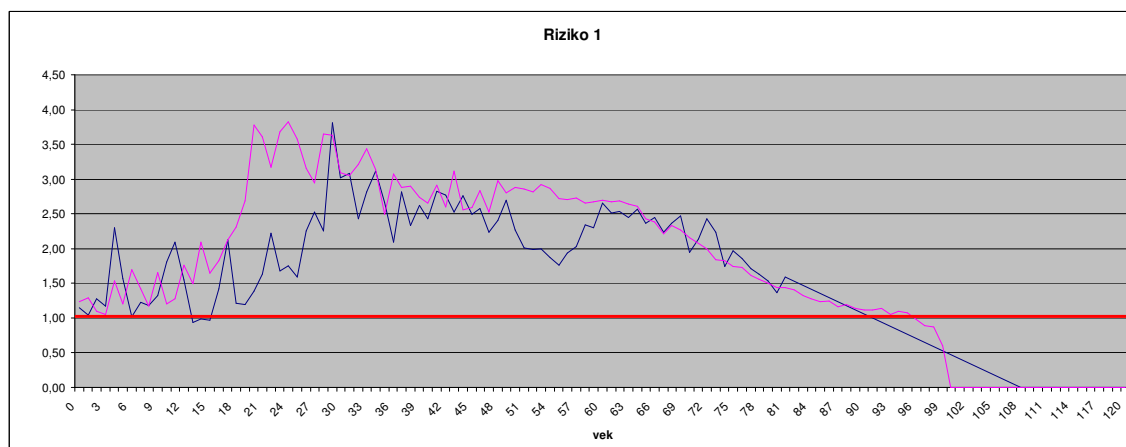
Údaje za roky 1999 – 2007 boli získané z údajov predložených poisťovňami prostredníctvom výkazov Ppn(GEU)26-01 a Ppn(GEI)27-01 k 31.12.2008. Dáta za roky 2008 – 2010 sú získané z výkazov Ppn(GEU)28-01 a Ppn(GEI)29-01 predložených Národnej banke Slovenska k 31.12.2010.

Vo výkazoch, ktoré poisťovne predkladajú Národnej banke Slovenska sú údaje o expozícii voči danému riziku a počty poistných udalostí v členení podľa pohlavia a veku. Pri zisťovaní rozdielov medzi pohlaviami bola pravdepodobnosť nastátia poistnej udalosti zistená ako podiel počtu nastátých poistných udalostí a celkovej expozície voči danému riziku. Tento podiel bol pre riziko úmrtia (t.j. riziko 1 v členení podľa Opatrenia Národnej banky Slovenska č.20/2008 o predkladaní poistno-matematických údajov a štatistických údajov poisťovne a pobočky zahraničnej poisťovne)¹ zároveň porovnávaný na údaje získané zo Štatistického úradu Slovenskej republiky (ktoré sú voľne dostupné aj na internetovej stránke <http://www.infostat.sk/slovakpopin/>) o celkovom stave populácie Slovenska (počet zomrelých vydelený počtom žijúcich), keďže údaje zozbierané z poisťovní predstavujú obraz o poistenej populácii, teda sú len podmnožinou údajov o celkovej populácii, trend v úmrtnosti by sa navzájom veľmi líšiť nemal. Taktiež to bol najjednoduchší spôsob na aspoň približné vyhodnotenie správnosti vykázaných údajov od poisťovní.

V nasledujúcich grafoch je zobrazený pomer podielu počtu poistných udalostí k expozícii voči riziku pre mužov k tomuto pomeru pre ženy.

Údaje sú v agregovanej forme za tie poisťovne, ktorých produkty sú vystavené daným rizikám.

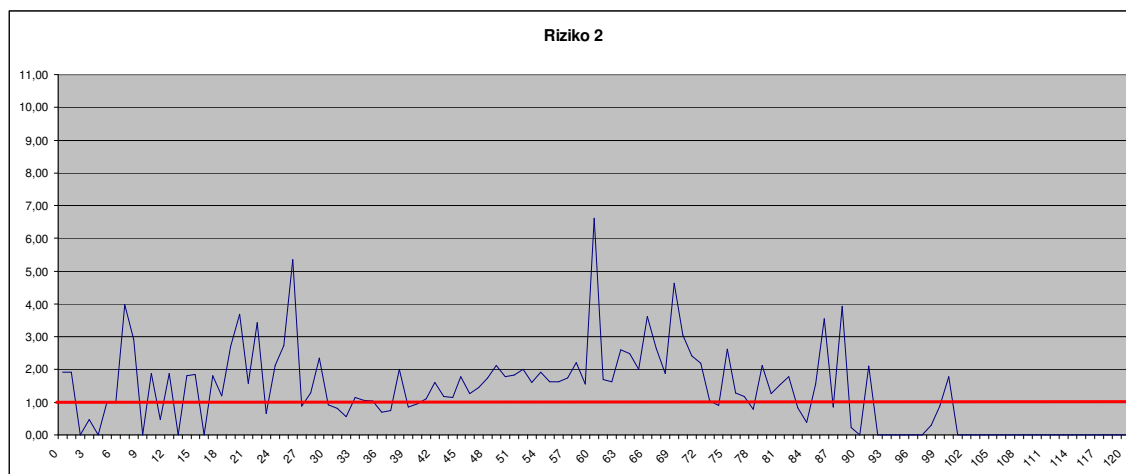
Riziko úmrtia (1)

¹ Pri riziku úmrtia je tento podiel označovaný v úmrtnostných tabuľkách ako „špecifická miera úmrtia - m_x “ a vypočíta sa ako podiel počtu zomrelých vo veku x a počtu žijúcich vo veku x .

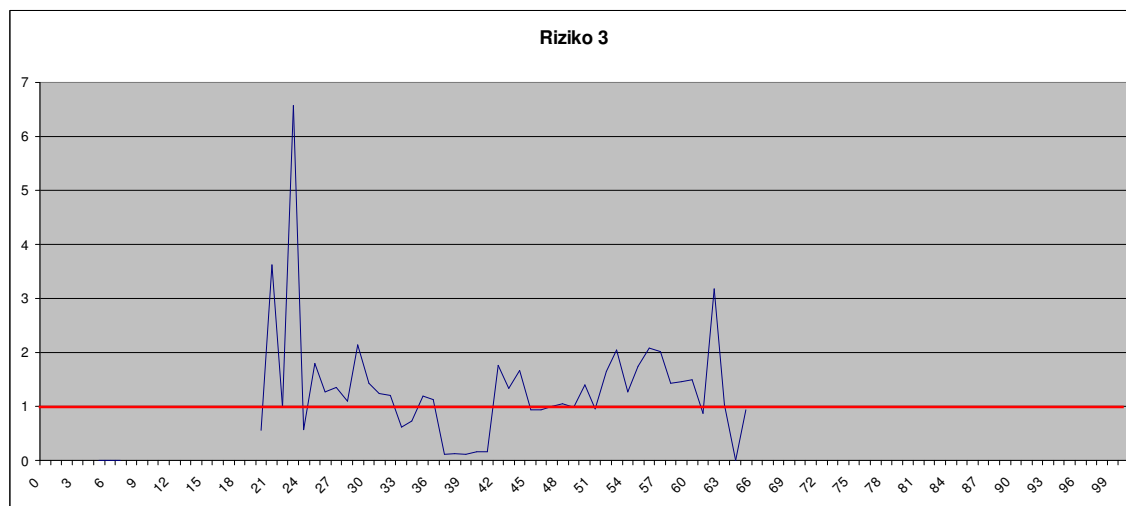
V grafe sú znázornené hodnoty popisujúce riziko úmrtia. Uvedené sú krivky získané z dát od poisťovní a Infostatu. Z toho, že väčšina hodnôt grafu sa nachádza nad hodnotou 1, je zrejmé, že muži majú tento pomer vyšší ako ženy.

Riziko dlhovekosti (2)

Graf zobrazuje sumár dát popisujúcich riziko dlhovekosti.

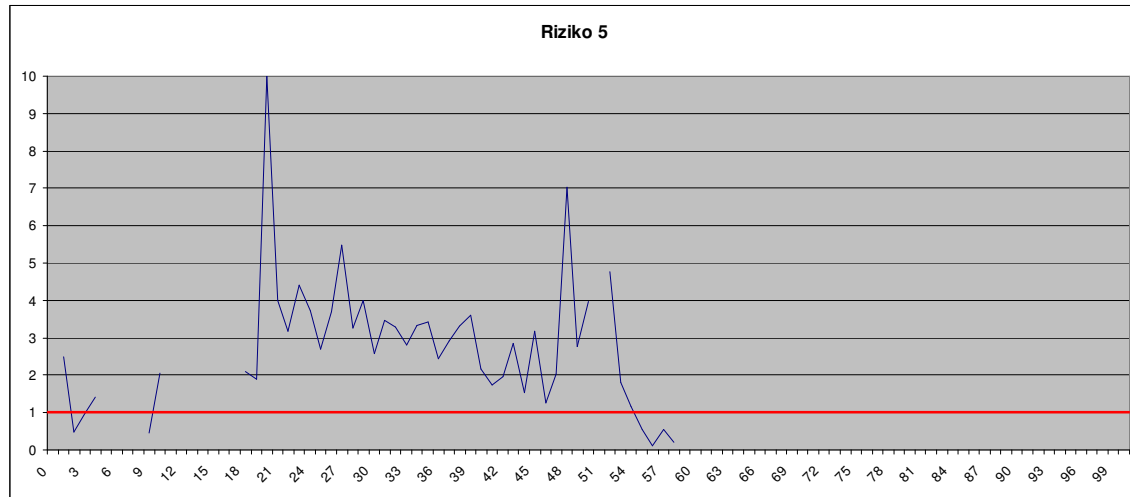
Riziko kritických chorôb (3)

Riziko úmrtia v dôsledku úrazu (4)

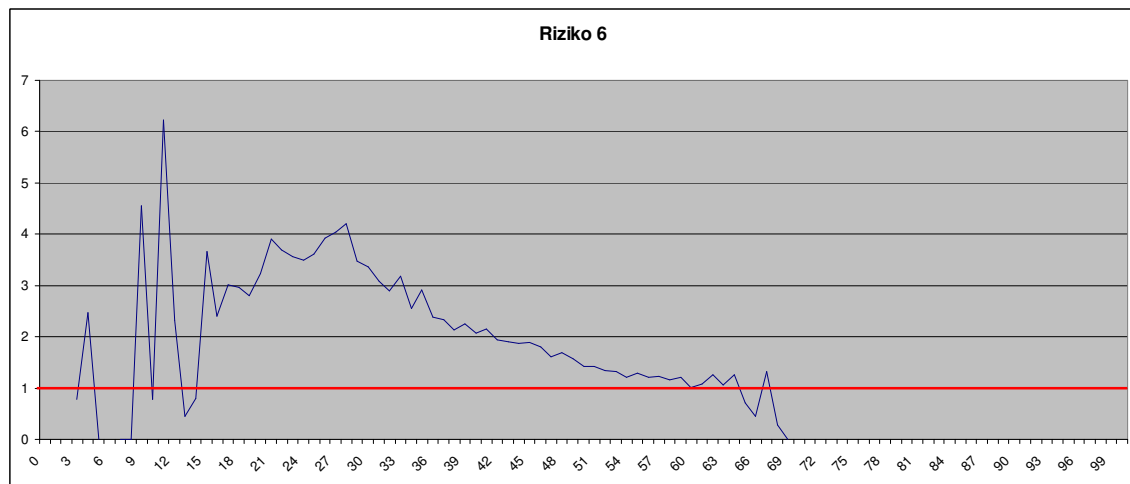
V dôsledku nízkeho počtu poistných udalostí, získané dáta rizika úmrtia v dôsledku úrazu nie sú relevantné a nebudú zverejnené.

Riziko trvalých následkov v dôsledku úrazu (5)

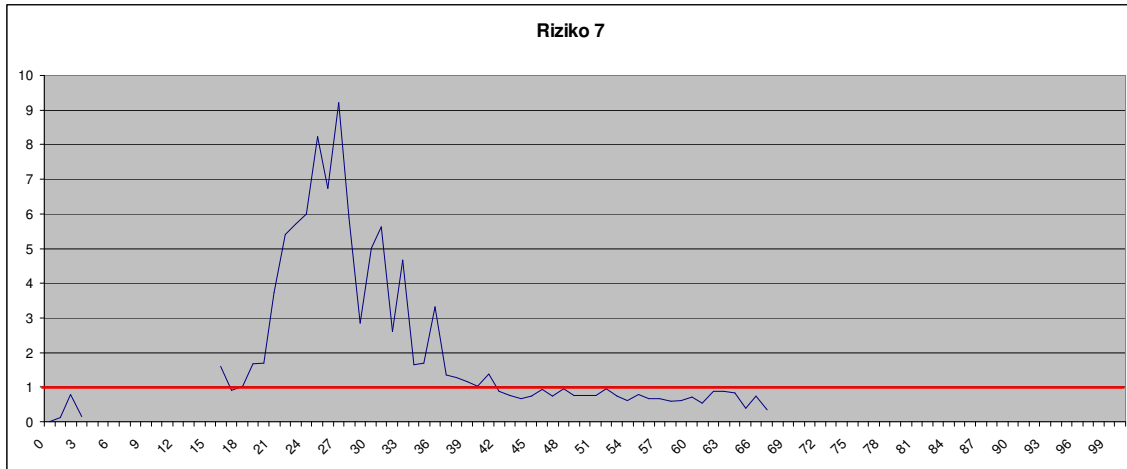

V grafe je znázornený pomer podielu počtu poistných udalostí k expozícii voči riziku trvalých následkov v dôsledku úrazu medzi mužmi a ženami. Chýbajúce hodnoty sú v miestach, kde nie sú žiadne poistné udalosti.

Riziko práceneschopnosti v dôsledku úrazu (6)

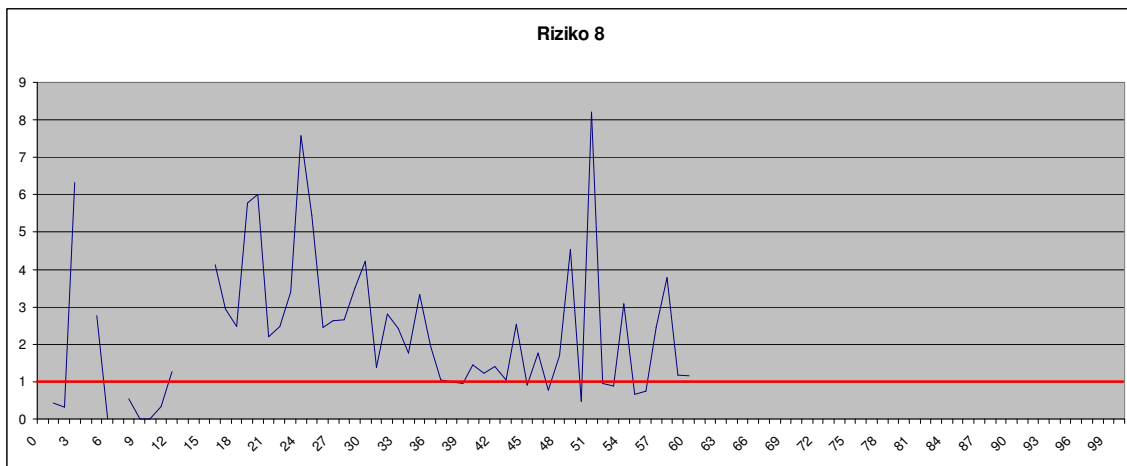

Riziko hospitalizácie v dôsledku úrazu (7)

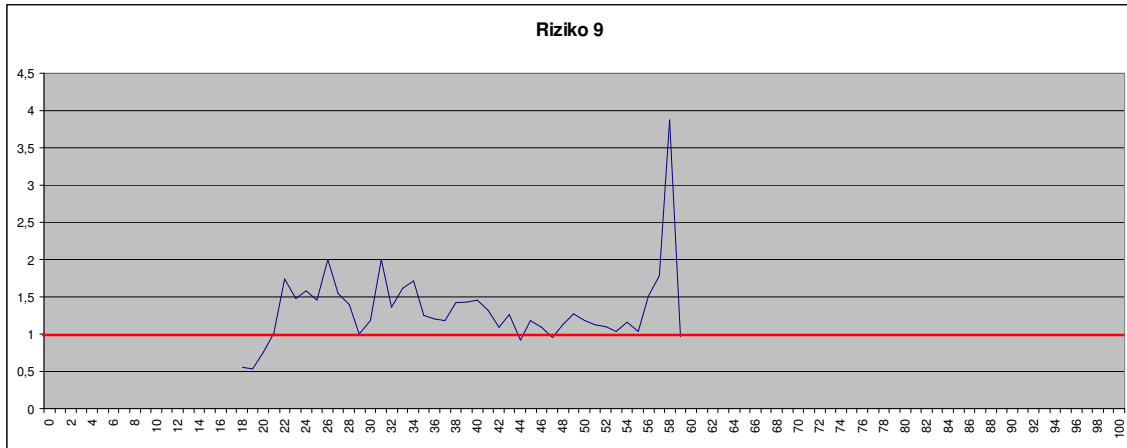
Chýbajúce hodnoty v grafe sú spôsobené nenahlásenými poisťnými udalosťami.

Ostatné úrazové riziká (8)

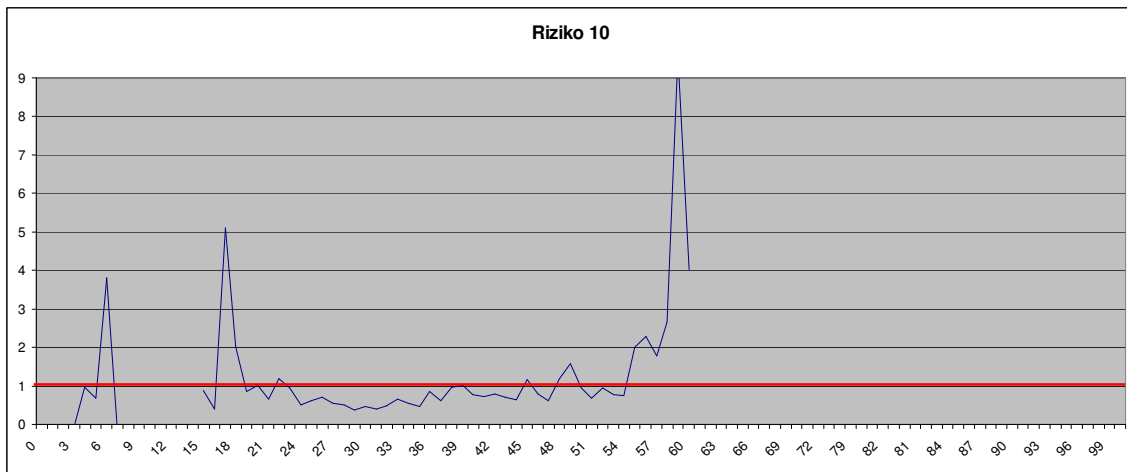

Nulové počty poisťných udalostí v sumáre dát ostatných úrazových rizík spôsobujú chýbajúce hodnoty v grafe.

Riziko práceneschopnosti (9)

Riziko choroby (10)

Riziko nezamestnanosti (11)

Pre nedostatok zúčastnených poisťovní na zbere dát, riziko nezamestnanosti nie je možné zverejniť.

Riziko škôd v povinnom zmluvnom poistení (12)

Pre nedostatok zúčastnených poisťovní na zbere dát, riziko škôd v povinnom zmluvnom poistení nie je možné zverejniť.

Riziko škôd v poistení motorových vozidiel (13)

Vysvetlivky k skratkám

Expozícia voči riziku – expozíciou voči riziku sa rozumie počet osôb poistených na príslušné riziko v členení podľa pohlavia a veku, upravený podľa dĺžky trvania zmluvy. Expozícia voči riziku sa vypočíta podľa vzorca

$$\sum_{n=1}^N \text{počet dní poistného krytia v danom roku} / 365,$$

kde N je počet osôb poistených na dané riziko v sledovanom roku

Počet poistných udalostí – počtom poistných udalostí sa rozumie počet poistných udalostí sledovaného rizika s nenulovou výškou škody (vyplatené plnenie + RBNS > 0) vzniknutých v sledovanom roku v členení podľa veku a pohlavia.

Všeobecná (hrubá) miera úmrtnosti (m) – sa určí vydelením počtu zomrelých dobou expozície, t.j.

$$m = (\text{počet zomrelých}) / (\text{doba expozície}).$$

Pravdepodobnosť úmrtia (q_x) – pravdepodobnosť, že osoba veku x zomrie pred dosiahnutím veku x+1.

Pravdepodobnosť dožitia (p_x) – pravdepodobnosť, že osoba veku x sa dožije veku x+1. Je definovaná vzťahom: $p_x = 1 - q_x$.

Tabuľkový počet dožívajúcich (l_x) – hypotetický počet osôb, ktoré sa zo 100 tisíc narodených (koreň úmrtnostnej tabuľky) dožijú ďalšieho roka. Počíta sa ako súčin pravdepodobnosti prežitia a predchádzajúceho počtu dožívajúcich: $l_{x+1} = p_x \cdot l_x$.

Tabuľkový počet zomrelých (d_x) – počet zomrelých osôb v príslušnom veku. Počíta sa ako rozdiel dvoch po sebe nasledujúcich tab. počtov dožívajúcich (l_x): $d_x = l_x - l_{x+1}$.

Tabuľkový počet žijúcich (L_x) – priemerný počet osôb, ktoré v danej populácii žijú vo veku uvedenom v úmrtnostných tabuľkách. Počíta sa ako priemer z dvoch po sebe nasledujúcich tabuľkových počtov dožívajúcich (l_x): $L_x = (l_x + l_{x+1}) / 2$.

Počet zostávajúcich rokov života vo veku x (T_x) – počet rokov života (kumulácia), ktoré má tabuľková generácia (nie jednotlivec) v danom veku pred sebou:

$$T_x = \sum_{i=x}^{\omega} L_i,$$

kde ω je vek, po ktorý sa počíta úmrtnostná tabuľka.

Stredná dĺžka života vo veku x (e_x) – priemerný počet rokov, ktoré prežije jednotlivec vo veku x. Ukazovateľ je nazývaný tiež ako *nádej na dožitie vo veku x* a počíta sa ako podiel počtu rokov života, ktoré má tabuľková generácia v danom veku pred sebou (T_x) a tabuľkového počtu dožívajúcich (l_x): $e_x = T_x / l_x$.